

УДК 338.43:636.2:637

DOI: 10.31359/2312-3427-2019-3-207

П.І. Коренюк, д-р екон. наук, професор

korenyukp@gmail.com

ORCID ID: 0000-0001-8321-3199

Дніпровський державний технічний університет

О.М. Уськова, д-р екон. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-6734-5757

Миколаївський національний аграрний університет

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У даній статті проведено аналіз та досліджено інноваційні процеси з урахуванням економічного контексту та їх результатів на прикладі різних країн які показують загальні принципи відмінності у моделях національних інноваційних систем (НІС). Узагальнення думок економістів щодо ролі нововведень, які найбільш масштабно вплинули на економічний і соціальний розвиток, ставить на перший план висновок про те, що вирішальним досягненням у даній сфері є не просто те чи інші наукове або технологічне відкриття, яке дістало практичне застосування, а виникнення принципово нового сегмента сучасної економіки - інноваційної системи, що генерує зростаючий потік інновацій, які відповідають динамічно мінливим суспільним потребам.

Ключові слова: інтелектуальна власність, потік інновацій, державне регулювання, інноваційна діяльність, інвестування.

Постановка проблеми. В Україні реформування здійснюється за умов зруйнованих господарських зв'язків і пропорцій, втрати ефективності у використанні наявних виробничих ресурсів, прихованого безробіття, знецінення доходів громадян. Ці негативні явища призвели до гострої валютно-фінансової кризи, різкого падіння інноваційної активності, дефіциту обігових коштів. Без державної підтримки підприємствам тут аж ніяк не обійтись. Це не означає, що держава мусить підтримувати всі підприємства. Головним у цьому напрямі є інвестиційна підтримка

підприємств на зворотній основі, з урахуванням економічних пріоритетів. Державна інноваційно-інвестиційна підтримка підприємств, особливо приватизованих, полягає у створенні власникам таких умов, щоб вони могли закріпити набуту власність у процесі ефективної господарської діяльності. Джерелами інноваційно-інвестиційної підтримки можуть бути кредитні ресурси, іноземні інвестиції, позабюджетні кошти, інноваційні фонди тощо. З іншого боку, державна підтримка підприємств має виступати як взаємозв'язок між державою та підприємством. Інноваційне інвестування позитивно відбивається на виробничо-господарській діяльності, дає змогу оновити виробничо-технічну базу, подолати кризові явища, суспільство ж отримує оновлене виробництво, збалансованість державного бюджету, нові робочі місця, підвищення матеріального становища населення, що матиме позитивні соціально-економічні наслідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Пріоритет державної політики щодо розвитку НІС, тобто розв'язання комплексу проблем освіти, науки та технологій, а також створення сприятливих інституціональних умов для новаторів і підприємців, вивів багато країн до числа лідерів з ряду принципово важливих напрямів. В Україні такий потенціал реалізовано не було, вона не змогла закріпити свої конкурентні позиції у новітніх технологічних сферах і виробити стратегію розвитку. Сучасна криза НІС України проявилася не тільки у дефіциті фінансових ресурсів, але й у падінні платоспроможного попиту на науково-технічну продукцію з боку держави та підприємницького сектора, у погіршенні якісних характеристик наукових кадрів і матеріально-технічної бази досліджень [7, с. 36]. Світовий досвід підтверджує розвиток інноваційних структур за схемою – бізнес-інкубатор – технопарк – технополіс – регіон науки. Детальніше про бізнес-інкубаторів в Україні та США табл. 1. В Україні з інноваційних структур певного поширення набули бізнес-інкубатори та технопарки. Серед бізнес-інкубаторів найефективніше працюють структури, створені за допомогою американського агентства міжнародного розвитку, урядів Німеччини та Канади, програми TASIC, фонду «Відродження», Фонду Сороса тощо. Вони вирішують низку важливих для підприємства завдань (консалтинг та інформаційне забезпечення, впровадження нових технологій тощо), але дуже рідко виконують свою найвищу задачу – виведення комерційного підприємства (учасника бізнес-інкубатора) до стану, коли воно дає прибуток і починає працювати

самостійно. Основною їх проблемою є те, що вони неприбуткові організації, що разом з іншими проблеми не сприяє їхньому розвитку [2, с. 195-196,198].

Мета та завдання статті. Регулювання державою умов інноваційної діяльності здійснюється через певні важелі: систему податків, проведення амортизаційної політики, надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій на розвиток окремих регіонів, галузей виробництва; проведення кредитної політики; затвердження державних норм та стандартів; антимонопольних заходів; регулювання сфер і об'єктів інвестування інновацій; регулювання фінансових інвестицій. Мета державного регулювання на кожному історичному етапі розвитку економіки залежить від багатьох обставин і, в першу чергу, від ступеня загального розвитку економіки. Для України необхідно виділити пріоритетну економічну мету, яка б відповідала новостворюваному ринковому механізму господарювання й відображала національні інтереси. Цю мету можна деталізувати відповідно до напрямів реалізації економічної політики держави.

Так, наприклад, для розвитку виробництва слід використовувати інструменти структурного та інвестиційного регулювання, для оздоровлення фінансового стану економіки мають використовуватися інструменти фінансово-бюджетного та грошово-кредитного регулювання.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення інноваційного процесу державою відбувається за певними напрямками. Напрями державного регулювання інноваційного процесу (створення законів і законодавчих актів; визначення обсягів і джерел інвестування інновацій; асигнування і дотації з державного та місцевих бюджетів; затвердження норм та нормативів; ціноутворення; оподаткування: ставки податків та пільги; державні гарантії і відсотки за кредит; державні замовлення і закупівлі; мито і митні податки; ліцензії і квоти; підтримка інфраструктурних утворень; розробка й реалізація державних та цільових комплексних програм).

Причому на сучасному етапі це передбачає як створення загальних умов, так і вдосконалення конкретних шляхів його реалізації.

Правове регулювання розвитку економіки України здійснюється шляхом прийняття Верховною Радою України законів і законодавчих актів, видання указів Президента, нормативних актів Уряду (постанов, розпоряджень), Національного банку України, а також розроблення

механізму їхньої реалізації й контролю за їх виконанням. Закони, законодавчі і нормативні акти визначають об'єкт і зміст регулювання, відповідальність юридичних і фізичних осіб за їх невиконання. Закони здійснюють функцію довготермінового правового регулювання, а укази, нормативні акти, як правило, - короткотермінового, або оперативного.

Порівняльна таблиця бізнес-інкубаторів у США та Україні

США	Україна
Перші п'ять років роботи бізнес-інкубатори звільнені від податків	Пільг немає. Система оподаткування не сприяє розвитку бізнесу
Мають довгострокове кредитування	Немає можливості взяти кредит через відсутність власності
Бізнес-інкубатори – власники або довгострокові орендарі нерухомості	Бізнес-інкубатори не мають своєї нерухомості
Як правило, є неприбутковими організаціями	Юридичний статус бізнес-інкубаторів – добродійний фонд або громадська організація
Окупність – 10-60%	Також можуть окупитися на 10-60%, але потрібен постійний пошук спонсорських коштів
Після інкубації, як правило, 80% підприємств починають успішно працювати	Ефективність інкубації досить низька через відсутність законодавчої бази
Бізнес-інкубатори істотно знижують безробіття, створюють додаткові робочі місця за умов погіршення економічного стану країни	При достатньому розвитку бізнес-інкубатори мажуть і в нас різко збільшити кількість робочих місць, створювати різноманітні послуги й товари

На основі законодавства має бути створене сприятливе правове середовище, яке забезпечує сукупність свобод і прав вітчизняних суб'єктів та їхніх іноземних партнерів у виборі видів господарської діяльності, її організаційних форм, у призначенні й використанні джерел фінансування, доступів до ресурсів; право володіння й розпорядження коштами виробництва. Розробка системи законів має бути спрямованою на функціонування ринкових саморегуляторів. Передбачається гармонізація інноваційного законодавства України з міжнародними угодами і

конвенціями у сфері захисту інтелектуальної власності, створення договірно-правового поля міжнародної науково-технологічної кооперації зі стратегічно важливими партнерами.

Порівняльний аналіз інноваційних процесів з урахуванням економічного контексту та їх результатів на прикладі різних країн показує загальні принципи відмінності у моделях національних інноваційних систем (НІС). У свою чергу, узагальнення думок економістів щодо ролі нововведень ХХ ст., які найбільш масштабно вплинули на економічний і соціальний розвиток, ставить на перший план висновки про те, що вирішальним досягненням століття у даній сфері є не просто те чи інше наукове або технологічне відкриття, яке дістало практичне застосування, а виникнення принципово нового сегмента сучасної економіки - інноваційної системи, що генерує зростаючий потік інновацій, які відповідають динамічно мінливим суспільним потребам. Забезпечення економічного розвитку України вимагає створення відповідних умов і механізмів, що стимулюють інноваційну діяльність і впровадження її результатів у господарську практику. Значною мірою це залежить від позиції, яку у цій справі займають держава, регіональні та місцеві органи влади. Світовий досвід свідчить, що держава відіграє провідну роль у створенні і розвитку технопарків, хоча в більшості країн не вона є безпосереднім ініціатором і учасником технопарків. У США перші інкубатори фінансувались Національним науковим фондом. У Великобританії більше половини наукових парків створені агентствами розвитку - державними організаціями з надання допомоги районам з високим рівнем безробіття. З іншого боку, - більшість технопарків Китаю створені за рішенням Держради КНР, а в Японії держава спонсорує будівництво нових міст - технополісів. Держава у відповідальний момент може створювати технопарки для вирішення конкретних проблем. Так, на початку 80-х років Маргарет Тетчер прийняла рішення про створення технопарків поблизу університетів у районах, які потерпали від кризи в текстильній та вугільній галузях промисловості. Для вирішення проблем безробіття Китай створив технопарк м. Шеньчжень, де не було ні провідного наукового центру, ні інших умов, але він був розташований поблизу Гонконгу - джерела інформації і капіталів. Одним із його засновників стала Академія наук Китаю. У даний час цей технопарк є одним з найпотужніших у країні.

Таким чином, очевидно, що створення інноваційних структур є не лише завданням держави. Вона повинна, перш за все, сприяти створенню та формуванню сприятливих умов для функціонування інноваційних структур будь-яких типів. Особливо це стосується тих випадків, коли є нагальна потреба вирішення проблем на певній території, приклади яких наведені вище. Можливість створювати інноваційні структури повинні мати як державні, так і недержавні організації на умовах, визначених державою [2, с. 199].

Доцільно наголосити також, що частка прийнятих інноваційних ідей в цілому в Україні не перевищує 20%. Для порівняння: у Японії вона становить 68%, США - 52%, Швеції - 45%, Польщі - 30 % [2, с. 204].

Що стосується структури промисловості Європейського Союзу то вона являє собою типово постіндустріальну систему виробництва товарів, в якій за одними показниками найбільша частка припадає на харчову промисловість, за іншими - на галузі, де помітно відчувається вплив інновацій, - електротехнічну, електронну та хімічну індустрії. Одразу ж зауважимо, що в ЄС офіційно прийнятими є три рівні аналізу галузевого складу промислового виробництва: обсяги виробництва, структура зайнятості та додана вартість.

Інноваційний характер виробництва великою мірою визначається рівнем освіти працівників, який, за методикою Європейської Комісії, вважається високим, якщо питома вага працівників з вищою освітою не менш як на 20% перевищує середній рівень для всіх галузей обробної промисловості. Середнім вважається рівень освіти лише у випадку, коли частка працівників у галузі з повною середньою освітою не менш як на 5% перевищує середній рівень цього показника по всіх галузях обробної промисловості. В усіх інших випадках рівень освіти вважається низьким [9, с. 87-88].

Серед перешкод, які стримують розвиток інноваційних структур (зокрема інноваційних фондів), особливого значення набувають недосконалість механізму державного регулювання цього процесу та надмірна централізація, на вищих щаблях влади, прийняття рішення щодо створення нових структур. Останнє можна пояснити відсутністю розуміння в органах державного управління ролі, можливостей і функціональних особливостей різноманітних типів інноваційних структур [4, с. 56].

Однак в умовах ринкових відносин мають бути ефективно використані усі важелі впливу на активізацію інноваційної діяльності та реалізацію на цій основі інноваційної стратегії розвитку економіки України.

Аналіз цих даних свідчить про те, що нові ринкові структури, які можуть ініціювати інноваційний розвиток в Україні, на даний час ослабкі та неспроможні кардинально вплинути на економічні процеси в державі. А складні економічні умови, наявність системних перешкод, недосконалість правової бази зумовлюють зниження частки промислових підприємств, що впроваджують інновації [2, с. 59].

На жаль, не всі рішення, які виявилися результативними у розвинених країнах, так само ефективно спрацьовують в Україні. Досвід десяти років ринкової перебудови у нашій державі засвідчив, що просте запозичення теоретичних досягнень та організаційних рішень від тих країн, де ринкова економіка ефективно працює тривалий час, ще не гарантує успіху. Кожна країна має унікальне поєднання менталітету власного населення, природно-географічних умов, наявної матеріально-технічної бази та інших чинників, які є підґрунтям її економічного життя. А тому не завжди до цих конкретних умов можна застосувати готові рецепти.

Співвідношення між прямими та непрямими методами державної підтримки економічних процесів узагалі та інноваційних зокрема в різних країнах може відрізнятися, залежно від прийнятої парадигми ролі держави в економіці. Деяко умовно можна визначити дві узагальнюючі моделі регулювання ринку: західна (американська) японська. „Перша заснована на необхідності втручання держави тоді коли виявляються невдачі ринкового механізму (реактивна). Друга навпаки, - спирається на історичну традицію, орієнтовану на превентивні заходи, що компенсують недосконалість ринку навіть у випадках достатньо нормального функціонування ринкового механізму (проактивна). Остання модель закріплює за державою в особі уряду легітимну роль у розробці й реалізації науково-технічної та промислової політики”.

Україна обрала найгіршу модель - усунулася від впливу на економіку та науково-технічний розвиток. У різних джерелах держава справедливо звинувачуються у „самоусуненні” від економічних проблем.

Світовий досвід свідчить, що для підвищення рівня інноваційно-інвестиційної активності необхідно в першу чергу використовувати

внутрішні резерви, а також необхідно удосконалити механізм оживлення на регіональному рівні. Нині спостерігається переміщення ділової активності з традиційних центрів концентрації інвестицій в регіони, в регіонах нагромаджено певний досвід самостійного господарювання [6, с. 62].

Недостатня інноваційна активність зумовлена, перш за все, незаінтересованістю підприємств впроваджувати інновації. Це пов'язано насамперед з відсутністю оборотних коштів та недостатніми обсягами інвестиційних ресурсів, зі скороченням недержавних замовлень на виконання НДДКР, відсутністю встановлених законом преференцій для інноваційних проєктів, а також із дуже низьким рівнем інноваційної культури в Україні [3, с. 164, 4, 5].

Слід підкреслити, що економіка України поки що розвивається, спираючись на вже сформовану технологічну базу. Але зростання може бути можливим лише доти, поки остаточно не будуть вичерпані ресурсні запаси і почнеться процес їх дорожчання. Розуміння такої ситуації створює практичні передумови переходу економіки України на інноваційну модель розвитку, коли зростання суспільного виробництва здійснюватиметься за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки, тобто економіка почне розвиватися за рахунок інтенсивних факторів.

Гострим завданням, що стоїть перед Україною, є необхідність підвищення рівня сприйняття інновацій реальним сектором економіки. Адже, як показує досвід країн із розвинутою економікою, інтелектуальна діяльність здебільшого визначає стратегію і тактику соціально-економічного розвитку країни. І високий технічний рівень виробництва в сучасних умовах можливий за умови інтеграції наукової, технологічної та промислової політики країни. При цьому ланки розвитку техніки і виробництва мають здійснюватися за єдиною технологічною схемою — від зародження ідеї до її втілення у продукцію і реалізації на ринку. Відповідно, повинні змінитися і акценти — визначальне, пріоритетне місце має посідати не виробництво, а саме наука, культура і техніка. Чи є перспективи для суспільства, що йде таким шляхом? Звичайно є, якщо подивитися на досвід багатьох країн світу, і не лише європейських (тієї ж Фінляндії), а й країн третього світу, які за останні роки швидко вирвалися уперед у частині нарощування власних технологічних характеристик, а відповідно — і суттєвого зростання економічних показників. Невідкладним завданням для нашої держави є й формування культури та

поваги до прав інтелектуальної власності. Адже недостатня обізнаність суспільства у питаннях охорони і захисту таких прав нерідко призводить до їх порушення, що також негативно відбивається як на економічному розвитку держави, так і на її міжнародному іміджі.

Нормальне стабільне функціонування незалежної держави неможливе без її економічного розвитку, а розвинена, незалежна економічна структура держави неможлива без політики охорони і захисту прав інтелектуальної власності. Тим більше що організація дієвої системи правозастосування у сфері створення та використання об'єктів інтелектуальної власності безпосередньо впливає як на ефективність розбудови національного науково-технологічного комплексу, так і на підвищення інвестиційного іміджу держави, запровадження сприятливого інноваційного клімату. Недаремно збереження, зміцнення і розвиток інтелектуального потенціалу України віднесені до пріоритетних інтересів держави. Україну знаходиться під постійним моніторингом органів державної влади та громадськості. В останні роки проводився цілий ряд публічних заходів, зокрема парламентські слухання, пов'язані з проблемами захисту прав інтелектуальної власності, економіко-правовим забезпеченням інноваційної діяльності та впливу на неї інтелектуальної власності, обговоренням стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів тощо. Сфера інтелектуальної власності неодноразово ставала предметом обговорення на засіданнях профільних комітетів парламенту, уряду, відповідальних за ці напрями органів виконавчої влади. Так, протягом попередніх років на комітетські слухання, які проводив Комітет з питань науки і освіти Верховної Ради України, неодноразово виносилися проблеми правового регулювання авторських та суміжних прав, питання промислової власності в інноваційній економіці України, пов'язані, зокрема, із ефективністю застосування законодавства та державного регулювання. Визначальну роль інтелектуальної власності у розбудові економічно незалежної держави усвідомлюють і органи держави, що забезпечують її національну безпеку, та в яких постійно здійснюється моніторинг цієї сфери суспільних відносин.

Разом із тим перед Україною загалом та державною системою охорони інтелектуальної власності зокрема (якщо брати її у широкому розумінні, тобто у сукупності органів та організацій, діяльність яких пов'язана зі сферою інтелектуальної власності, зокрема освітніх, наукових

тощо) стоїть ціла низка невідкладних завдань, спрямованих на подальше поширення міжнародних та європейських стандартів, запроваджених у сфері правової охорони і захисту прав інтелектуальної власності. Крім того, оскільки Україна взяла на себе виконання зобов'язань щодо міжнародного співробітництва, спрямованого на розвиток інформаційної інфраструктури та забезпечення розширення своєї участі у відповідних міжнародних ініціативах, одним із завдань практичного характеру має бути забезпечення повсюдного доступу до телекомунікаційних послуг та інформаційних ресурсів. Адже розвиток інформаційного суспільства в Україні визначений як одне з пріоритетних завдань.

Висновки. Серед завдань, визначених на рівні держави в якості пріоритетних при запровадженні загальнодоступної інформаційної інфраструктури, є також створення необхідної технічної та технологічної інфраструктури, електронних інформаційних ресурсів в архівах, бібліотеках та музеях, науково-дослідних установах з визначенням вимоги щодо обов'язкового зберігання в єдиному електронному форматі результатів наукової діяльності та забезпечення вільного доступу до результатів наукових досліджень, створених за рахунок коштів Державного бюджету України. Крім того, визнано за необхідне залучення можливостей вітчизняних програмістів для розроблення і поширення програмного забезпечення із застосуванням української мови, мов національних меншин України для більш повного залучення до використання інформаційних ресурсів різних верств населення.

Важливе значення стратегічного розвитку підприємств в сучасних умовах господарювання, що обґрунтоване умовою гармонізації діючого законодавства та стандартів якості життя населення, в узгодженні з пріоритетами європейської інтеграції нашої держави [11]. Вільний доступ до інформаційних ресурсів, пов'язаних зі сферою наукової, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності забезпечують й інші органи, установи, організації тощо. Сюди слід віднести і Державну агенцію з питань науки, інновацій та інформації України, що виступає нині центральним органом виконавчої влади України з питань формування та реалізації державної політики у сфері наукової, науково-технічної діяльності, трансферу технологій, інформатизації, формування і використання національних електронних ресурсів, створення умов для розвитку інформаційного суспільства. У країні постійно провадяться міжнародні, регіональні науково-практичні конференції, семінари, круглі

столи із залученням широкої громадськості для організації співпраці різних суб'єктів, діяльність яких пов'язана зі сферою інтелектуальної власності. На таких заходах відбувається спілкування та обмін ідеями, досвідом, шляхами вирішення проблем між представниками національної патентної системи, правоохоронних, судових органів, освітян, науковців, експертів, патентних повірених, юристів, представників громадських органів тощо, що загалом сприяє удосконаленню у правозастосовній діяльності, пов'язаній із захистом прав інтелектуальної власності. Інновації стануть головним фактором економічного зростання та основоположною ланкою в реалізації сучасної науково-технічної революції. При цьому повинні бути віднесені на другорядний план інвестиції та природні ресурси, які домінували багато років як головний фактор економічного зростання. Узагальнення світового досвіду та аналіз показників соціально-економічного розвитку держави підтверджує наявність об'єктивних передумов для організації та ефективного функціонування інноваційних структур різних типів.

Бібліографічний список.

1. Економіка підприємства: підручник/ М.Г. Грещак, В.М. Колод, О.Г. Мендрул [та ін.]; за заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко. — [вид. 4-те, перероб. і доп.]. — К. : КНЕУ, 2009.
2. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. та ін. Е 45 Економіка та організація інноваційної діяльності: Підручник (третє видання). - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 662 с.
3. Богуславська О.Г. Інноваційна діяльність як фактор забезпечення економічного розвитку – 2008
4. Шипуліна, Ю.С. Розвиток теоретико-методолігічних засад переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку / Ю.С.Шипуліна, С.М. Ілляшенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4, Т. 1. – С. 103-112.
5. Рябуха М.С. Вплив інвестиційної діяльності на поліпшення інноваційного клімату в сільському господарстві / М.С. Рябуха // Вісник ХНАУ. № 5 / Харк. нац. аграр. ун-т. -Харків. - 2009. С.258-267.
6. <http://www.baekdal.com/downloads/changemanagement-en.pdf> – Change management Handbook.

7.http://www.fs.fed.us/fire/aviation/av_library/Change%20Management%20and%20Implementation%20Guide%202011%20Final_w_Cover_toc.pdf – Change management and Implementation Guide.

8.<http://www.psc.qld.gov.au/library/document/catalogue/organisational-management/change-management-best-practice-guide.pdf> – Change management Best Practices Guide.

9.http://www2a.cdc.gov/cdcup/library/practices_guides/CDC_UP_Change_Management_Practices_Guide.pdf – Change management Practices Guide.

10. Скупський Р.М., Зубков Р.С. Організаційно-економічний інструментарій удосконалення системи забезпечення зростаючої інвестиційно-інноваційної активності господарюючих суб'єктів // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія „Економічні науки”- 2018 - № 2. - С. 370.

11. Ponomarova M. S.The substantiation of strategie development of the agricultural enterprises under moderm économie conditions / M. S. Ponomarova /М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 2. - С. 268-275. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnauc_ekon_2017_2_30

12. Іртищева І.О. Інвестиційна привабливість економіки: міжрегіональні асиметрії / І.О. Іртищева, І.С. Крамаренко // Регіональна економіка. – 2014. – № 2(72). – С. 84–95.

13. Іртищева І. О. Управління інституційними змінами в умовах соціалізації національної економіки : [монографія] / І. О. Іртищева, І. В. Крупіца. – Миколаїв : НУК ім. Адмірала Макарова, 2014. – 172 с.

П.И. Коренюк, Е.Н. Усикова. Анализ и оценка иностранного опыта государственного регулирования инновационной деятельности и защиты интеллектуальной собственности. В данной статье проведен анализ и исследованы инновационные процессы с учетом экономического контекста и их результатов на примере различных стран показывающие общие принципиальные различия в моделях национальных инновационных систем (НИС). Обобщение мнений экономистов о роли нововведений, наиболее масштабно влияние на экономическое и социальное развитие, ставит на первый план вывод о том, что решающим достижением в данной сфере является не просто то или иное научное или технологическое открытие, которое получило практическое применение, а возникновения принципиально нового сегмента современной экономики - инновационной системы, генерирующей растущий поток инноваций.

Важное значение стратегического развития предприятий в современных условиях хозяйствования, обоснованное условием гармонизации действующего законодательства и стандартов качества жизни населения, в соответствии с приоритетами европейской интеграции нашего государства.

Ключевые слова: интеллектуальной собственности, поток инноваций, государственное регулирование, инновационная деятельность, инвестирование.

P.I. Korenyuk, E.N. Usykova. Analysis and evaluation of foreign experience of state regulation of innovative activity and protection of intellectual property. This article analyzes and investigates innovative processes, taking into account the economic context and their results, showing, by the example of different countries, the general principle differences in the models of national innovation systems (NIS). Summarizing the views of economists on the role of innovation, the most significant impact on economic and social development, to conclude that the decisive achievement in this field is not just a scientific or technological discovery that has received practical application, but the emergence of a fundamentally new segment of the modern economy - an innovative system that generates a growing stream of innovations that respond to dynamically changing societal needs. Normal stable functioning of an independent state is impossible without its economic development, and a developed, independent economic structure of the state is impossible without a policy of protection and protection of intellectual property rights. Moreover, the organization of an effective enforcement system in the field of creation and use of intellectual property objects directly affects both the efficiency of the development of the national scientific and technological complex and the improvement of the investment image of the state, the introduction of a favorable innovation climate. The importance of strategic development of enterprises in modern economic conditions, justified by the condition of harmonization of the current legislation and standards of quality of life of the population, in accordance with the priorities of European integration of our country. Other bodies, institutions, organizations, etc. provide free access to information resources related to the sphere of scientific, innovative activity and intellectual property.

Keywords: intellectual property, flow of innovation, state regulation, innovation, investment.

Стаття надійшла до редакції: 14.06.2019 р.

